

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRASOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscriptele nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duker Nachf. Max. Augenthaler & Emerich Leuner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelka Nachf. Anton Oppelka.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie gramonă pe o coloană 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL XXI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 148.

Brașov, Mercuri 8 (20) Iulie.

1898.

Ađi mie, mâne ție!

Conlocuitorii noștri sași se pregătesc a serba aniversarea de patru sute de ani a născerii marelui lor bărbat, a reformatorului Honterus. Cu ocaziunea această se vor ține în Brașov un șir de festivități, la cari vor lua parte Sași din toate părțile Ardélului și de sigur și un număr mare de oșpeți germani din Anstria și din imperiul german. Aceste festivități, la cari vor fi prezente toate reuniunile sășesci din Ardél, vor culmina în inaugurarea monumentului lui Honterus.

Nu voim să vorbim despre programul acestor festivități. Ele, suntem siguri, vor decurge în mod demn și liniștit — decât nu cumva vor fi conturbate de invidia și răutatea șovinismului dominant, care s'a prea obișnuit a nu mai tolera nimic ce nu poartă timbrul maghiarismului îngâmfat de ađi.

Am înregistrat și noi la rëndul nostru faptul, că unele foi unguresci au umblat să suspicioneze viitorile serbări ale Sașilor pentru Honterus, susținând, că dênșii, Sașii, sub masca această nu voiesc, decât să agiteze în contra statului maghiar, și găsind, că însuși bărbatul istoric, pe care vor a-l serbători, n'a fost, decât un agitator sășesc.

Scim, că agitația șovinistă a mers așa departe, încât președintele comitetului festiv, protopresbiterul sas din orașul nostru Francisc Obert, s'a vădut constrins a publica o declarațiune, prin care respinge bérfelile contrariilor poporului sășesc cu totă demnitatea și se silește a liniști pe cei ce au fost alarmați prin strategema réuvoitoare a amintitelor diare.

Ce mare schimbare în trei-deci de ani! După venirea la putere a Ungurilor, Sașii au fost încă multă vreme menagiați de guvernul ungar așa că se lățise credința în țără că lor li-se va face cu totul altă parte, mai bună se înțelege. Sașii însiși credeau această. Firea lor, ca unii cari sute de ani s'au bucurat de cele mai largi privilegii, era inclinată chiar a crede, că ei vor fi în tot cazul mai altfel tractați, decât Românii de pildă.

Incet încet însă conlocuitorii noștri sași au trebuit să se convingă, că și-au făcut un calcul greșit, când au cređut, că curentul de maghiarizare li va cruța și incunjura pe ei, aruncându-se cu totă furia sa numai asupra noastră.

Ađi mie, mâne ție!

Când prigonirile în contra Românilor au început a lua dimensiuni mai mari, Sașii ardeleni stau la o parte și făceau ca și când pe ei nu i-ar privi de loc ceea ce se petrece. Decă erau împiedecați conaționalii noștri de pildă de a se mai folosi la ocaziuni festive de tricoul lor roșu-galben-vênăt, Sașii tăceau și aflau pôte acest lucru într-o câțva chiar firească, cu tôte că ei mai mult ca orî și cine trebuiau să șoie, că aceste culori sunt culorile Transilvaniei, cari se vęd pe emblema

țării și din cari și Sașii și-au ales pe vênăt-roșu al lor.

Acum de curând însă, când căpitanul poliției din Bistrița a oprit cu forța folosirea stégului sășesc vênăt-roșu, cine a strigat ca din gura șerpelui în contra nelegiurii, decă nu Sașii bistrițeni, provocându-se între altele la faptul, că „culorile vênăt-roșu sunt cuprinse și în emblema Transilvaniei, recunoscută și stabilită prin dreptul public ungar?“

In anii de mai înainte, când orî-ce întrunire românească, fiă politică, bisericăscă, școlară ori socială, era suspiciunată de denunțianții șovinismului dominant, ca antimaghiară și dușmană statului, Sașii noștri ardeleni tăceau asemenea, și nici că luau notiță de ce se petrecea.

Ađi însă, când aceleași suspiciunări se îndreptăză asupra festivităților în memoria lui Honterus, cine protestăză în contra denunțianților necinstiți, în contra celor ce vor să turbure prin ura lor acele festivități culturale, decă nu Sașii?

Etă dér, că bine au vădut aceia, cari înainte cu 30 de ani le-au spus Sașilor ardeleni, să nu mai spereze că vor pute să lege frăția cu maghiarismul modern violent, cum au legat'o odinioară cu nobilimea ungurescă.

Timpurile se schimbă, neschimbat rămâne în cursul lor numai adevărul sentinței: Ađi mie, mâne ție!

Visita regelui Carol la Petersburg.

Precum aflăm, regele Carol va pleca la Petersburg din Sinaia în 12 (24) Iulie a. c., însoțit de principele moștenitor Ferdinand. Regina Elisabeta, cu tôte afirmările constante ale foilor străine că va lua parte la această escursiune, nu se va duce la Petersburg. De altă parte ni-se asigură, că Regele va lua cu sine și pe ministrul-președinte Sturdza.

Ni-se mai raportăză următoarele:

Scrisoarea din Bucuresci, ce a publicat'o „Gazeta Transilvaniei“ înainte cu șese zile privitor la visita regelui Carol în Petersburg, a fost mult remarcată în România. Unele diare au reproduș'o, altele, liberale ca și conservatôre, au trecut cu tăcere peste ea. Intre diarele, cari au reproduș'o, este și „L'Indépendance Roumaine“, care, precum șoii, susține un strins contact cu cercurile guvernamentale.

Reproducând această scrisoară după foia noastră, „Independența“ își face „reservele esprese în ce privește apreciațiunile formulate de corespondentul anonim al „Gazetei Transilvaniei“; găsește însă totuși, că „scrisoarea din Cestiune este curioasă din mai multe privințe“; ér după-ce o reproduce, face următoarele observări, pe cari la rëndul nostru le găsim în adevăr cam curioase:

„Tonul general al acestei scrisori, și mai ales considerațiile sale finale, par a indica, că corespondentul „Gazetei Transilvaniei“ n'a practicat nici-odată esercițiul puterii în România, pentru-că se pune pe un punct de vedere exclusiv transilvan și se ține încă de sistemul de cumpănă ce consistă în a opune politica „rusă“ politicii „austriace“. Acest sistem a primit lovitura de grațiă înainte c'un an, prin nota

d-lor Goluchowski și Muravieff, care atestăză perfecta unitate a vederilor Rusiei și Austro-Ungariei în cestiunea Orientului.“

Organizarea Românilor din Bucovina.

După timp lung de adormire și de pirotelă. frații noștri Români din Bucovina s'au deșteptat la nouă viață, ei își dau tôte silințele a-se organiza într'un partid bine încheșat, care să cuprindă tôte păturile Românilor din acest punct expus al némului românesc. Am urmărit tot-deuna cu viu interes aceste nobile nișințe de concentrare și consolidare a forțelor fraților noștri bucovineni, fiind-că nu este indiferent pentru noi Românii asupriți din această parte a monarhiei a vedé stăruițele, ce se pun, și lucrările ce se fac în țera mândră a lui Dragoș pentru cauza națională. Etă ce scrie „Patria“ din Cernăuți în numărul ei de Duminică despre fasa, în care a întrat noua organizațiune a fraților noștri bucovineni:

Cercul participanților la conducerea vieții de partid se lărgesce, primind în sinul său reprezentanții tuturor păturilor sociale și districtelor țării, așa încât liniștit putem dice despre noua organizațiune, că cuprinde în sine întreaga Bucovină românească.

Lărgirea cercului participanților la conducerea vieții politice corăspunde unei necesități a timpului și are să progreseze treptat la desvoltarea maturității politice în poporul nostru. Precum viața de stat adaugă neconținut păturii nouă la conlucrarea comună pentru promovarea intereselor vieții de stat, tot astfel și un partid politic, decă voiesce să îmbrățișeze viitorul țării și populațiunei, în al cărei nume se constituie, trebuie neconținut să lărgesce cercul combatanților săi, gregari și căpitani. Numai că lărgirea în viața partidului trebuie să premérgă celei din viața statului, ca fiă-care lărgire obținută în viața de stat să afe deja terenul pregătit prin activitatea partidelor.

Pétruși de cunoscința acestui adevăr, au sêvêșit conducătorii noștri un fapt emanamente politic și de mare importanță pentru viitorul politicii noastre, când prin cele șapte rezoluțiuni referitoare la noua organizațiune au chemat la conducerea destinelor poporului nostru cele mai largi cercuri ale Românilor din Bucovina.

Aceste rezoluțiuni, cari nu se pot da publicității, fiind-că tactica de partid nu admite, ca organizațiunea interioară a unui partid să fiă de o potrivă publică pentru adversar și aderent — vor forma o puternică garanță a existenței Românilor în Bucovina, decă obștea românească chemată la lucrare comună nu va întârđia a-se înrola în nou organizațiunea armată.

Conducătorii noștri au fost foarte norocoși în stabilirea principiului noiei organizațiunii basate pe dreptul liberei întruniri. Este adevêrat, că principiul societății oferii mai multă precisiune în funcționare și un control mai evident, dér de altă parte nu oferii garanța suficientă de a esclude dela activitatea națională acele elemente, cari sunt pernicioase și distrugătoare, de cari — durere — avem încă destule în țără, în urma omnipotenței volnice a căpitanilor districtuali.

De sine înțeleș, că organizațiunea politică pe baza principiului liberei întruniri, nu esclude existența societăților politice, cari încă sunt neapêrat de trebuință pentru cercul lor de competență. Este deci greșită părerea, că prin inaugurarea noiei organizațiunii încetăză a mai avé rost societatea politică „Concordia“, ci din contră tocmai noua organizațiune de partid reclamă o activitate mai intensivă și din partea „Concordiei“, cât și înființarea altor societăți politice prin districte, precum va urma în curând la Suceava înființarea unei societăți politice românești.

Tocmai noua organizațiune reclamă es-tinderea asociării pe tôte terenele vieții publice. Trebuința societăților politice, literare, culturale, economice și de credit este chiar una din suposițiile existenței partidului național în forma nouă, numai că aceste asociări îndeplinesc muncă de detal între marginile stricte ale statutelor lor, pe când organizațiunea politică națională cuprinde tôte manifestațiunile vieții poporului nostru, strinse într'un mănunchiu, drept neapêratele condiții de existență și desvoltare liberă națională.

Suntem firm convinși, că aducerea la viață a noiei organizațiunii, care va urma de-odată cu lucrările pregătitoare pentru alegerile în dieta țării, va resfira tôte nedumeririle esistente și va produce o mulțumire generală în tôte cercurile românești.

Un Frances despre Românii transilvăneni.

„Revue de Paris“ în numărul său din urmă publică un studiu foarte amănunțit asupra Românilor din Transilvania.

Povestirea e făcută de un călător, care a arătat într'un chip foarte pitoresc și cu totul original obiceiurile poporului român din Transilvania, „stabilit într'una din regiunile cele mai frumoase din lume, pe pământul privilegiat al Transilvaniei depărtate și aprôpe necunoscute de restul Europei“.

Impresurată de munți înalți, Transilvania e o grădină închisă, unde nici un dușman nu pôte pătrunde. Sate albe se adăpostesc la pôlele colinelor. În colțul acesta tihnit se agită pasiunile cele mai spăimântătoare. Două rase dușmane se desfid, se persecută și se amenință cu mórtea.

Câte odată ostilitatea asta se potolesce, dér nu trece nici odată multă vreme, ca să isbuenesă din nou. Sgomotul ajunge până în Occident....

Lupta nu încetăză între Românii, cari locuiesc în număr mai mare această țără, și între Unguri, cari sunt falșii, cuceritori și cari, stăpâni pe școlă și pe funcționari, se silesc să ucidă la Români spiritul antic în care amintirea trecutului scump cântă de asupra miserilor și a resemnărilor de față.

Pôte că resemnările nu sunt decât în aparență, dice d. Edmond Cramaussel, interesantul povestitor.

Țăranul transilvănean are în firea lui un fond de nepăsare, care-l scapă de griji mari. Séra, întorcându-se acasă, cântă cânteculele lui melancolice, ca și când ar fi trăind într'o țără liberă. Duminica se îmbată de muzică și de joc, ca și când n'ar fi existând Unguri pe pământ....

Românul transilvănean — continuă povestitorul — își refugieză tôte speranțele

și toate aspirațiile în aceste două instituții: școala și biserica.

Fia-care Român, cât de sărac, sacrificială dela cincă până la douăzeci de florini pentru școlă și peste trei mii de școli particulare trăesc astfel, luminându-l și învățându-l mai ales dulcea și scumpa limbă românească, în mânia limbei ungurești, care e oficială și totuși necunoscută

Grație acestor școli și bisericilor, care nu rămân nici odată nepopulate, Românul crede, că Ungurul n'a învins încă, de-orece sentimentul național subsistă și vegheză.

Transilvăneanul, care urșce pe oprisor, repetă adesea:

— Ah, dacă am fi și noi liberi, de trei-deci de ani, ca frații noștri de dincolo, unde n'am fi noi ađi!

Stindardul american în Santiago.

E curios, că cu toate scirile pozitive ce vin dela Washington privitor la capitularea orașului Santiago de Cuba, totuși cei din Madrid se îndoesc chiar și acum în adevărătatea lor. Guvernul spaniol nici acum n'a primit, se dice, scire oficială despre capitularea orașului.

Din potrivă comunicările sosite din izvor american anunță, că comandantul trupelor spaniole *Toral*, dimpreună cu garnisona, a părăsit Duminecă înainte de amăzi șanturile din fața orașului, Americanii au intrat pe urma lor în Santiago și au arborat stindardul Statelor-Unite.

Ministerul de războiu din Washington a distribuit afișe pe zidurile capitalei, în care spune următoarele:

„Condițiile predării orașului Santiago se estind asupra tuturor trupelor și a materialului de războiu, care se află pe teritoriul indicat în protocolul de predare. Statele-Unite ale Americii se îndatorază, ca în timpul cel mai scurt să transporteze în Spania toate trupele spaniole de pe teritoriile cestionate. Trupele, după putință, se vor imbarca pe năi în acele puncte, unde se află acum. Oficierii își vor ține armele, er sub-oficierii și gregarii obiectele, cari constituie averea lor privată. Comandantul spaniol va fi imputernicit, ca să ducă cu el arhivele militare de pe teritoriile predate Americanilor. Gardelor naționale de voluntari li-se permite, după dorință, a petrece liber în Cuba, decât se vor obliga, că pe timpul duratei războiului vor preda armele. Trupele spaniole vor evacua Santiagu pe lângă darea onorurilor militare, apoi își vor depune armele într'un loc fixat“.

Se vorbește, că comisarii ordinari ai Statelor-Unite vor cere dela guvernul lor, ca Spaniolilor să li-se dea voie a-și duce cu ei armele în Spania. Comandantul *Toral* a declarat, că numărul ostașilor săi este de 24,000.

După toate acestea pare foarte ciudată scirea, ce am comunicat-o și noi ieri, că America ține să-și continue atacurile sale contra Spaniei. La Washington s'a ținut alaltăieri un consiliu de miniștri, care a discutat asupra situației. Lozinca acestui consiliu a fost, că insula Puerto Rico trebuie atacată, er comodul *Watson* are să fie trimis cu escadra sa contra costelor Spaniei.

Scim, că America cere dela Spania a i-se ceda acesta insulă în prețul despăgubirii de războiu. În credința, că Spania nu se poate învoi de loc cu acesta, America vră acum să dea navală asupra ei cu arma, și pentru-ca Spania să n'o potă apăra, este proiectat, ca flota lui *Watson* să atace costele Spaniei.

Intr'adevăr speculanții americani țin să dea înco dovadă de nesaturatele lor poftes după cuceriri. Portorico este o insulă floritoare, bogată, liniștită, și care ar fi o dulce bucată pentru stomachul yankeilor. Dér nu credem, că opiniunea publică din Spania se va împăca ușor cu această pretensiunea a Americii, care învovă în sine doctrina lui Monroe: „America a Americanilor“, prin urmare țintesc direct isgonirea desăvârșită a Spaniolilor din nemijlocita vecinătate cu Americanii.

Suntem curioși a vedé, cum se vor desfășura pe viitor aceste grave cestiuuri.

Revistă externă.

Englezii și Rușii în Asia. „*No-woje Wrenja*“ vorbind de curentul șovinistic pornit dela o vreme încôce în Angli-tera, dice, că o astfel de dispozițiune a spiritelor trebuie să ducă la o sângerôsă deslegare. Acest popor calculator, continuă organul rusesc, își duce șovinismul până la halucinațiune, căci calculează fel de fel de avantaje, ce ar rezulta dintr'un eventual războiu, mai ales decât și-ar pute găsi un aliat, care să premărgă Englezilor și să supărte cele mai mari lovituri. Un astfel de aliat însă în ziua de ađi cu greu s'ar pute găsi. Acum o sută de ani era întréga opiniune publică engleză revoltată contra Rusiei. Ministerul voia cu orî-ce preț războiu, însă ambasadorul rus de atunci *Woronzoff* a exoperat prin convertirea presei o totală schimbare în opiniunea publică. Războinicul ministeriu s'a declarat învins și a depus armele. Acesta ar trebui să fiă un instructiv exemplu pentru Englezii de ađi, încheie fôia rusescă.

Afacerea Cretăi. Din Constantinopol se raportează cu data de 17 Iulie s. n.: În ședința de ieri a reprezentanților Angliei, Franței, Italiei și Rusiei s'a adoptat propunerea admirabililor staționați pe insula Creta, în sensul căreia o parte din vama încasată în Creta, să se folosească pentru acoperirea șeselor noului guvern al insulei. Raportul comisiei mixte în cestiunea competențelor porturilor n'a fost încă scris, de vreme-ce mai sunt de decis încă câteva puncte în principiu, spre care scop reprezentanții marilor puteri se vor întruni Joi la o nouă consultațiune.

Turburările din China. După cele mai noue sciri sosite din *Shanghai*, pe teritoriul coloniei franceze au debarcat pe uscat 80 de matrosi ai unei baterii franceze, cu scopul să închidă din motive igienice cimitirul chinez de pe teritoriul francez. Autoritățile chineze n'au voit să incuviințeze închiderea cimitirului nici pe lângă despăgubirea cuvenită. Chinezii indigeni au atacat cu petrii pe matrosii, er Francesii au ucis 18 răsvrățiți. Pacea apoi s'a restabilit, er acum s'a designat o comisiune mixtă, care să studieze afacerea.

SCIRILE ĐILEI.

— 7 (19 Iulie)

Regele Carol la Petersburg. „Constituționalul“ scrie: Se vorbește, că mersul Suveranului nostru la Petersburg se face în codițiuni cu deosebire de solemne. Regele Carol va avé o suită mare, compusă din militari superiori, cari au luat parte la războiul din 1877—78 și chiar din câte-va grade inferioare. De-aseenea Regele va face daruri prețioase familiei împărătesce și va distribui un număr însemnat de decorațiuni. Din partea vecinilor noștri s'ar pregăti de-aseenea o primire de o solemnitate excepțională aliatului dela Plevna. Se scie, că luxul și mândria rusescă sunt fermecătore în astfel de împrejurări.

Veninul urei de rassă și l'a vrsat éráși codița guvernamentală din loc contra d-lui *Axentie Severu* într'o notiță, ce a publicat în numărul ei de Sâmbătă. Atăta ură sălbatică și un sentiment atât de negru și brutal transpiră din rândurile ei, încât de loc nu te-ai mira auzând, că cel ce a scris-o, a fost momentan lovit de dambla. D-l *Axentie Severu* e făcut „bandit“, „incendiar“, „ucigător“ de infanți și mai scie Dumneșeu ce — ec' așa din bun senin. I-se impută crime, ce ar fi comis în anii răzmeriței, numai pentru-ca veninosii gazetari dela „*Br. Lapok*“ să-l potă înhața, cum înhața individul descereat pe omul victimă, ce i-a cădut în cale. Scopul acestei pătimașe isbucniri a urei, este însă premeditat. Prin el se ațiță în mod sălbatec contra persoanei d-lui *Axentie* și se urmăresce cu perfidie lipsirea densului de acea amărită de pensie, ce o primesce în

virtutea recunoștinței meritelor câștigate pentru patriă și tron în războiul civil din 1849. Ba reptila șovinistă din Brașov nu se șfiesce a provoca pe față guvernul, „să-l despôie (pe *Axentie*) de pensia și decorația“, ce i-s'au dat. Nu mai comentăm.

Visita împăratului Germaniei în România. În timpul petrecerii secretarului de stat german *Poibielski* în Bucuresci, s'au pus la cale toate pregătirile preliminare pentru visita împăratului Germaniei în România, ce va avé loc la toamnă.

Steagul săsesc din Bistrița. În afacerea cunoscută urmării pentru stégul săsesc din Bistrița, acușatii *Dr. Lang*, *Dr. G. Kelp* și *G. Kisch*, au înaintat recurs contra sențiței căpitanului polițienesc. A doua instanță și-a adus deja verdictul său, în sensul căruia cei 3 acușatii asemenea sunt declarați de vinovați și condamnați: *Dr. G. Kelp* și *G. O. Kisch* la câte 3 țile arest sau 30 fl. și 50 fl. pedepsă în bani, er *Dr. Lang*, sub cuvânt, că în calitatea sa de fiscal în primul rând ar fi fost chemat să respecteze legile statului, la 4 țile închisore sau 40 fl. și 80 fl. amendă în bani.

Ernă în Maramurș. Precum se anunță din Maramurș, acolo bântue o vreme de érnă cum nu s'a mai pomenit în timpul caniculei. În *Verhovina*, locuită de *Ruteni*, au înghețat mai cândăra 3 ciobani. În cele mai multe părți ale Maramurșului a bătut grindina și a nimicit mai toate sămănăturile, er ceea-ce a rămas, a distrus acum cu desăvârșire înghețul, ce s'a lăsat în ținuturile muntose. Cucuruzul e tot ofilit și veșejit. *Erna* viitoare va fi una din cele mai grozave pentru nefericiții *Ruteni*, căci pe lângă lipsa de hrană, mai amenință și isbucnirea pelagrei, care de altmintrelea în dimensiuni mai mici se ivise și în anul trecut. Causa, precum se scie, e hrana lor principală, mămăliga și pânea de mălai, pregătită de regulă din cucuruzul de jumătate necopt și stricat din părțile muntose locuite de *Ruteni*.

Ungurii se 'nmulțesc. Reuniunea regiolară a învățătorilor israeliți numără 534 membrii, dintre cari 416 au nume nemțesc. Președintele reuniunei a pornit acum patriotica acțiune, ca câți mai mulți membrii să petiționeze la ministrul de interner pentru maghiarisarea numelor. Așa nu ne mirăm, decât mâne poimâne vom auzi gazetele ungurești țipând de bucurie, că națiunea a crescut într'un an cu vr'un milion.

Țarul și Bulgarii. Să proiectase, ca la toamnă să se predea Țarului un interesant cadou în numele poporului bulgar. E vorba de un album, care va cuprinde în sine fotografiile tuturor monumentelor ridicate pe pământ bulgar în amintirea ultimului războiu româno-ruso-turc, er coperta va fi împodobită cu un relief, care va reprezenta un soldat rus drăgostind un copil bulgar părăsit. Țarul însă a prevenit și în punctul acesta pe Bulgari, căci în țilele trecute a sosit la Varna un neașteptat dar pentru Bulgari din partea Țarului. E o colecțiune întréga de costume și alte requisite pentru teatru, cari Țarul le-a ales toate din garde-robele teatrelor de curte din Moscova și Petersburg. Colecțiunea constă din 8700 bucăți, cu cari se pot reprezenta o sută de piese teatrale cu un aparat din cele mai pompoșe. Nu le lipsesc acum Bulgarilor decât teatrul, pentru ca să se potă face usde darul Țarului, din care causă de-oamdata cu ajutorul colecției se va aranja o expoziție în Sofia.

Din isprăvile honveșilor. Din Oradea-mare se relatează un înfiorător cas de barbarie, de care numai un direct urmaș al lui *Tuhutum* poté fi capabil, mai ales când s'a vădut și el în „națională“ armată, care e chiamată să apere exclusiv patria. Eroul nostru e un anumit *Csombor József* de origine din superba capitală a Ungariei; er istoria stă așa, că pe semne ar fi prins o perie picioré în casarmă. Sergentul a instituit momentan cea mai severă cecetare. Au fost căutați mai mulți soldați și în fine a venit rândul și la *Csombor József*.

Patr'otul ofensat în ambiția sa de „*öreg baka*“, cu 2 ani serviciu, și în același timp și cu musca pe căciulă, i răspunde sergentului scurt și cuprinđetor, că el nu permite una ca asta, ca cine-va să-l caute pe el în buzunar, apoi pune mâna pe baionetă și cu ințela fulgerului îl lovesce pe sergent în tēmpla stângă. Sergentul a cădut momentan jos, er vitézul nostru își va ispăși păcatele în temnița pe viață, decât cumva nu va fi condamnat la mörte.

Furtunile în Ungaria. După datele unui statistician, țile furtunose sunt în Ungaria anual în termin mediu 25, seu 26. Cele mai multe obvin în părțile răsăritene și sudice ale țării; mai ferite de furtuni sunt părțile de nord și nord-vest. Cele mai multe furtuni obvin în Fiume, 39 pe an, er mai puțin espus în întréga țera e șesul cel mare, 20 țile furtunose. Timpul cel mai favorabil pentru furtuni e April-Mai; toitul furtunilor cade așa-déră în prima parte a verii. E de notat, că în ultimii 25 ani aparițiunea furtunilor e cu mult mai neregulată, ca mai înainte și mai ales luna lui Mai e foarte bogată în ele. Locul cel mai, espus trăsnetelor e comitatul Vas, rar obvin astfel de casuri în părțile ostice, mai ales în regiunile muntose ale Ardealului. Grindina în genere bate rar, cu excepțiunea comitatului Vas, unde nu e an, în care se nu pricinuescă cele mai mari pagube.

Concert. Musica orășenească va concerta mâne, Joi, sêra în grădina dela „*Ge-werbverein*“. Inceputul la 1/2 8 ore. Intra-rea 30 cr.

Corespondența „Gaz. Transilvaniei“.

Valea Têrnavei mică, 14 Iulie.

Onorate D-le Redactor! Abia odată în an cetim prin diarele noastre naționale câte-o scire despre lucrurile bune, rele, ce se petrec în viața Românilor din ținutul acesta. Dér și atunci nu prea suntem măguliți a ne mândri cu ceva serios și îmbucurător, așa încât să putem dice, cu drept cuvânt, că facem și noi ceva de Dómne ajută fiă pe un teren, fiă pe altul din acele, cari ne stau deschise și cari așteptă cu dor să fiă cultivate din partea acelor fii ai nelmului nostru din acest ținut, cari — după rolul și pozițiunea lor — sunt datorți și chiamați a face și a lucra în brazda culturai și a înaintării noastre naționale.

În neenumerate rânduri am avut ocașiă a esperia, că în privința acesta există și la noi ómeni, cari stăpăniți de un îndemn nobil de muncă, ba chiar și de jertfe într'o direcțiune seu alta, ar dori să ne vedem și noi scoși odată din pirotela și părăgînarea, ce fatal a cuprins o parte a inteligenței noastre, care pare ași fi uitat, că afară de interesele personale mai avem și alte interese mult mai înalte, mult mai arđetóre și decisive, — decât e vorba să dăm doveđi, că nu există numai ca individualități pentru ale noastre proprii nevoi și griji, ci numărăm și ca factori în viața publică națională și în mersul înainte al dezvoltării noastre culturale.

Nu-i vorba, suntem copleșiți binișor în această frumoșă parte a Ardealului de străinismul, care așa dîcend din pulbere s'a ridicat peste umerii noștri; suntem dați pradă, dela preot până la cel din urmă țeran, unui regim administrativ neîndurat, volnic și abuziv; suntem persecutați, urmăriti și spionați naționalicesce pe toate cărările, la comitat, ca și în comună, în școlă ca și în biserică; isgoniți am fost și suntem și din acele modeste pozițiuni, ce înainte cu câți-va ani le mai aveam — așa încât s'a dus vestea și povestea, că în comitatul nostru al Têrnavei-micé maghiarisarea face progrese marcate, ea a început dela centru și să lătesce cătră periferie, una după alta căđendu-i jertfă ađi o școlă mâne altă școlă românească confesională, locul lor ocupându-l școlele de stat ridicate tot din sudorea năcăjitului nostru popor.

N'am luat condeiul în mână, ca să fac recriminări. Scopul meu este de a deștepta atenziunea celor chiamați, celor, cari în virtutea pozițiunilor ce ocupă, — fiă ca

preoți, fiă ca advocați, fiă ca ómeni cu carte și luminați, — sunt datorii a ține sémă de marea răspundere, ce o avem cu toții înaintea posterității pentru cele ce le-am fi putut face și nu le-am făcut, pentru neglijențele și întrelăsările nesculsabile din cari numai folose nu pôte trage cauza culturii și înaintării noastre naționale, cauza românismului nostru peste tot.

Nu pot să fiu atât de pesimist, încât să cred, că inimile pētrunse de importanța acestui adevăr nu se vor simți favorabil atinse scopului rēndurilor mele. Din potrivă sper și cred, că existând în noi chiar și cea mai mică scānteia de ambiția națională și de entuziasm nobil nefalsificat în manifestațiunile lui esterne, vom pune hotărēre serioasă de a ne reafă și concentra, ca cu puteri unite, cu suflete și inimē încălđite de flacăra dorului și jertfirei pentru binele obșteșc al nēmului nostru, să facem începutul unei regenerări temeinice și să dăm, decā nu generațiunei actuale, cel puțin urmașilor noștri, direcția în care muncind și zelând vor putē să țină mai ușor piept cu năvala din ce în ce tot mai amenințătoare a adversarilor.

Ētă, D-le Redactor, contemplațiunile și impresiile cu cari m'am depărtat eu dela adunarea generală a despărțământului XXXII (Dicio-St. Mărtin) al Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român, ce s'a ținut la 11 Iulie n. a. c. în D.-St. Mărtin — care mi-a dat prilej și motiv a scrie aceste rēnduri pentru „Gazeta“.

* * *

Vorbind despre acēsta adunare voiți fi scurt, căci, durere, multe nu pot să vă scriu despre ea, ca materiă de raportaj, deși în trecēt fiă đis, despărțământul D. St. Mărtin al Asociațiunei era înșirat mai anii trecuți printre acelea, cari s'au distins în activitatea lor, — i s'a făcut decī mențiune onorabilă.

După program ședința adunării avea să se începă la 10 ore a. m., dēr nu s'a început până la ora 11. Cu ore-care măhnire justă sufletescă sunt ispitit a mărturisii, că pricina acestei întârđierii a fost împrejurarea condamnabilă, că chiar nici acele persoane, cari 'au luat parte la serviciul divin oficiat de părintele protopop I. Macaveiu, nu s'au prezentat tōte la adunare, ci au mai preferit a-se plimba prin orașelul St. Mărtinului în timp ce se ținea ședința în fața unui public atât de minimal, încāt își era par'că greu să veđi și să asștiți la așa ceva. Erau preșenți numai 9 (đi nouē) Romāni inteligenți și vre-o câțiva poporenii din D. St. Mărtin.

Mare și pēcātos indeferentism față de cauza culturii și progresului! Intr'atāt să fi degenerat urmașii acelor Romāni din părțile acestea, cari odinioară făceau mândria nēmului lor prin interesul ce purtau cauzei poporului, — încāt să mai prefere a face pe gură-cască pe stradă în loc de a-și ține de sfântă datoriă a participa cu trupul și cu sufletul și a contribui cu sfatul și cu dinarul său la prosperarea singurului asil de cultură, ce ni-a mai rămas, cum ni-a rămas, pe urma vremilor furtunoșe politice ce străbatem?

Ar trebui să scriu colōne întregi, pentru-ca să caut la rădēcina acestui rēu, acestei bóle pestifere, ale cărei urmări sunt atât de fatale procesului nostru de consolidare și întărēre.

Mă dispensez a insista asupra vorbirii da deschiderea adunării. În acēstă vorbire, ca și în tot decursul adunării, n'am putut — pe lângă cea mai mare bunăvoință — să surprind măcar cea mai slabă notă de insuflețire. Programul întreg al lucrărilor adunării s'a epuizat în ceva mai bine de 1/2 oră, și pōte nu voiți esagera susțind, că nici odată în viața mea n'am veđut o adunare, fiă de ori-ce caracter, care să fi escelat mai mult în lipsa totală de duch însuflețitor.

Cam tot așa stă lucrul și cu membri. În 1896 au fost 18 membrii ordinari, în 1897 abia 10, ér acu și mai puțin. Sumele restante întrec pe cele incurse. Și acēsta se întâmplă tocmai în acest despărțământ,

pe teritoriul căruia se află vre-o 56 preoți, mai bine de 20 învățători, o sumă frumuseică de proprietari și inteligenți cu dare de mână, ér locuitorii romāni în preponderanță.

Ceea-ce nu m'a surprins plăcut la acēsta adunare, a fost și împrejurarea puțin explicabilă, că părintele protopop Todoran fū preterat prin preotul Munteșcu, fiind scoș (? Red.) din comitetul despărțământului. Când și cum, nu știu. Nu voiți să pun în cumpănă valoarea și meritele acestor doi domni, căci ambii sunt pe aceeași trēptă de a putē face pe raportorul, mai ales aici la noi. Mie însă mi-se pare în cazul de față, că s'a făcut un joc „de-a baba órba“ — unuia i s'a astupat gura, ca celalalt să nu pōtă grāi decāt de pe piedestalul oficialității. Tare mi-ar plăcē să mă lămurēscă cine-va în acēsta privință. Eu evitând cu desăvēșire personalitățile, mă mulțănesc a constata faptul, fiind-că m'a surprins când părintele Munteșcu raportă asupra „resultatelor“ dobândite de adunare — dedat fiind a-l vedē ridicându-se cu câte-o propunere la ordinea đilei, care decā nu altfel, cel puțin din punct de vedere al variației comporta ore care interes.

Ași fi mai avut câte-va întrebări, pe cari însă de astădată le retac, rezervându-mi a reveni asupra lor cu altă ocaziune, când imi voiți lua libertatea a atinge în merit și alte cestiuni de-o capitală importanță pentru Romāni din comitatul Tērnaviei mici.

Ceea-ce ar fi să mai spun, este, că petrecerea, ce a urmat în acea đi după adunare, a fost mult mai bine cercetată de publicul românesc din apropiere și depărtare, decāt adunarea. Semn, că la joc și la paharē suntem mult mai flexibili, decāt la treburi serioșe.

Incheiți totuși cu ceea ce am đis mai sus: că e timpul suprem să facem odată și noi Romāni din acestea părți începutul unei regenerări temeinice și să dăm, decā nu generațiunei actuale, cel puțin urmașilor noștri direcția în care muncind și zelând vor putē să țină mai ușor piept cu năvala din ce în ce tot mai amenințătoare a adversarilor.

Pentru asta însă ne trebuie devotament, *lăpădare de sine*, iubire de jertfă și iubire de muncă desinteresată.

trandafir.

Convocare.

Adunarea cercuală ordinară a despărțământului XII (Alba-Iulia) al „Asociațiunei pentru literatură română și cultura poporului român“ se convocă pe đina de 1 August c. n. în orașul Alba-Iulia pe 2 ore d. m. Localul pentru ședința adunării este școlă română ort. din localitate.

Programul este următorul: 1) Deschiderea adunării. 2) Raportul directorului. 3) Alegerea unei comisii pentru înscrierea membrilor noi. 4) Disertațiunii, cari vor fi insinuate cu 2 đile mai înainte la persoana directorului. 5) Defigerea locului pentru adunarea proximă. 6) Alegerea a doi delegați pentru prezentarea la adunarea generală din Beiuș. 7) Propuneri. 8) Alegerea comitetului pe periodul de 3 ani. 9) Inchiderea adunării.

Toți iubitorii progresului poporului și toți membrii Asociațiunei acesteia din despărțământ sunt cu onóre invitați a lua parte.

Alba-Iulia, în 16 Iulie st. n. 1898.

Rubin Patitia.

direct. despărțământului.

Serata societății „Petru Maior“.

— Dare de sémă. —

Budapesta*, 16 Iunie n. 1898.

După o amōrtēlă de un lung șir de ani în viața socială a coloniei romānesce din Budapesta, a succes în sfirșit societății de lectură „Petru Maior“ a aranja la 19 Maiu 1898 o serată literară-musicală im-

*) Publicarea întârđiată din cauza lipsei de spațiu.

preunată cu joc. Lumea romānescă atât din Budapesta, cât și din provincia, a arătāt un deosebit interes față de acēstă în cercare de manifestație a tinerimei. Apelul făcut de Societatea „Petru Maior“ a aflat rēsunset la publicul românesc, care a contribuit cu dragă inimă la acoperirea cheltuelilor împreunate cu aranjarea seratei.

Resultatul, atât moral, cât și material, a fost mulțumitor. Subsemnații, în numele societății „Petru Maior“ ne împlinim o plăcută datorință, când venim să facem acēsta dare de sémă înaintea onoratului public românesc.

Înainte de tōte ne luăm voie a exprima cele mai căldurōse mulțămite Ilustrului patron Dr. *Alexandru Mocsonyi* de Foen, ér pentru frumōsa încurajare, ce ne-a dat, îi vom fi întot-dēuna recunoscători. Tot atât de prețios ni-a fost și sprijinul dat de gentilele domnișore: Valeria Pop, Ecaterina Mezei, Clotilda Oltean și Virginia Gall prin grațiosul concurs la serata literară. Le exprimăm și pe acēstă cale sincerele mulțămite. Resultatul material e următorul:

A. *Venitul*: I. Donațiunea Ilustrei familii Mocsonyi de Foen 100 fl. II. *Incas sārvi* pentru bilete de intrare vëndute sēra la cassă: 136 fl. III. *Suprasolvi*: d-l D. Manno 10 fl., Ilustr. Sa d-l Andrei Frāncu jude la Curie 8 fl., Ilustr. Sa d-l Ioan Mezei, jude la Curie 5 fl., D-nii: Dr. Dumitreanu, medic 5 fl., George Groza 5 fl., Ioan Gall 5 fl., Ilustr. Sa d-l Iosif Pop jude la Curie, Dr. Emil Babeș, Dr. Emil Mariș, Dr. G. Vuia, Dr. G. Bilașcu, George Bogoeviciu, Constantin Stotir, George Breban câte 3 fl.; baron Pop, Iustin Ardelean câte 2 fl.; Dr. Florentin Mihalyi, Iuliu Moldovan câte 1 fl. Suma 68 fl.

IV. *Contribuiri*: Ilustr. Sa d-l Iosif Gall, membru în casa magnaților, „Detunata“ institut de credit și economii în Bucium câte 10 fl.; Ilustr. Sa d-l Nicolae Popea, episcop (Caransebeș), Gregoriu Ratz, secretar în ministriul de finanțe (Bpeșta), Gavril Vērtic, jude reg. pens. (Bistrița), Dr. Petru Țigle, adv. (Timișóra), Ioan Muntean (Hateg), Dr. Lazar Simon, adv. (Ciacova), familia Stānescu (Brașov), Elena Pop Hosszu-Longin (Deva), N. N., N. N. (Bpeșta), Dr. George Dobrin, adv. (Lugoș), cav. Constantin de Steriu, bancher (Brașov), Ioan Macellariu mare proprietar (Mercuria) câte 5 fl. Magnifica domnă Constanța Dunca de Schiau (Budapesta), Bela Pētery Pusztahidegkut, dōmna Emma Dumbrava (Dobrițin) câte 4 fl.; Valeriu Pop (Clusiu), Ioan Petric, protopop gr. or. (Brașov), Florica Stevin (Knéz), Gavrilă Trif (Sabadka), Carolina Munteanu (Sibiu), Dr. Ioan Damian, adv. (Detta), Ioan Leményi (Brașov), Ioan Macelariu, notar (Apold), Teodor Simon, prof. (Năsēud), Constanța Danilă (Hunedóra), câte 2 fl., Ioan Urzicean (Gyergyó-Békás) 1 fl. Suma 118 fl.

V. *Încasări* dela bilete vëndute în provincie: D-șorele *Virginia Pușcariu* și *Elena Adamoviciu* (Abrud) dela: Mihai Cirlia 2 fl., Alexandru Filip adv. 5 fl., Dr. Laurențiu Pop, adv. 5 fl., Alexandru Danciu 1 fl., Nicolau Baieșan preot 2 fl., Dr. Enea Draia adv. 5 fl., Anna Adamoviciu 5 fl., P. Macaveiu et Comp. 1 fl., Sofa Pușcariu 1 fl., Alexandru Ciura 2 fl., Lanes Giurhescu propr. de mine 2 fl., Dr. Alexandru Borza 1 fl. 50 cr., Dr. Vasile Fodor 2 fl., Aurelian Danciu 2 fl., Nicolau Adamoviciu 2 fl. Suma 38 fl. 50 cr.

D-șora *Georgina Bucșa* (Blăși) dela: Aurelia Solomon 2 fl., Maria Vlassa 2 fl., Ioan F. Negruțiu 5 fl., Vasiliu Oltean 2 fl., George Mezei 2 fl., Brut Hodoșiu 2 fl., Basil Turcu 2 fl., Dr. Vasile Hossu 2 fl., Emil Vespian 1 fl., Alesiu Pop 1 fl., Leontina Darvas 1 fl., N. Popescu 1 fl., I. German 1 fl., N. N. 50 cr. Suma 24 fl. 50 cr.

D-șora *Elena Fabian*, profesōră (Beiuș) dela: Paul Papp adv. 5 fl., d-șora Viora Ignat 2 fl., Nicolau Diamandi profesor 2 fl., Dumitru Negrean comerciant 2 fl., Nicolau Criste propr. 2 fl., Aurel Lazar industriaș 2 fl., Dr. Constantin Popovici adv. 2 fl., Dr. Florian Stan profesor 2 fl., Ilie Stan profesor 2 fl., Teodor Bulc prof., 2 fl., Vasile Dumbrava prof. 2 fl., Flie Trent notar (Remetea) 2 fl., Rosalia Andru 2 fl., Ambrosiu Creț adv. 2 fl., Nicolae Radu forestier 1 fl., Augustin Tirđiu preot (Negru) 1 fl., Ignatie Șuta forestier (Remetea) 1 fl. Suma 34 fl.

D-șora *Veturia Velican* (Alba-Iulia) dela: Alexandru Velican adv. 2 fl., Simeon Micu 2 fl., Petru S. Cirlia com. 2 fl., Malvina Căcoveanu 2 fl., M. Nicola 1 fl., Eufimia Coșeriu 2 fl. Suma 11 fl.

(Va urma.)

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Iulie st. v. 1898

s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fōiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe șese luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe șese luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonarea se pōte face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

NECROLOG. Subscriși cu inima frântă de durere înștiințăm pe toți cunoscuții, amicii și cunoscuții, că mult iubita noastră soție, mamă și bunică **Ana Laslo n. Barna**, după o suferință scurtă și grea, astăzi la 8 ore sēra în etate de 55 ani și 33 a fericitei sale căsătorii, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Osēmintele scumpei decedate se vor înmormēnta Marți în 19 Iulie 1898, la 3 ore după amiază dela casa parochial gr. cat. (Strada Jókai Nr. 6).

Fiă-i țērina ușoră și memoria binecuvēntată!

Clusiu, în 16 Iulie 1888.

Ioan Laslo, paroch-protopop gr. cat., ca soț. Dr. Valeriu, Hortensia, Silvia ved. Tempea, Marcel și Laurian ca fi și fice. Valeriu Tempea ca nepot.

SCIRI ULTIME.

Versailles, 18 Iulie. Ađi, după ce, în urma unui conflict a apērătorului Labori cu președintele tribunalului, apērătorul împreună cu *Zola* și *Perrieux* s'au depărtat din sală ambii acușati au fost condamnați, la câte un an închisōre și 3000 franci amendă.

În d-cursul pertractării publicul a fost fōrte neliniștit, s'au întēplat și bătăi, din care causă mai mulți au fost arestați.

Viena, 18 Iulie. Tratatările de pace între Spania și America stau fōrte rēu. Yankeii pretind ca Spania să se umilēscă și să trecă pe sub jugul caudin. Nici în Spania nu stau mai bine lucrurile. Generalul Weyler a propus regiinei regente opoziția mai departe. Spania nu va ceda la nici un cas Puerto-Rico. Corespondentul din Madrid al lui „Times“ đice, că este imposibilă înțelegerea, deōre-ce America cere mai mult, decāt liberarea Cubei.

DIVERSE.

Comori pe fundul mării. Puțin vor fi avēnd ideia, ce comori considerabile zac ascunse pe fundul mării. După o statistică oficiōsă dela 1855 până în 1887 au fost îngropate de valurile mării nici mai mult, nici mai puțin de 90,158 corābii. Despre valoarea comorilor pierdute cu ocaziunea astorfel de naufrage, ne putem face aproximativ ideia decā luăm în considerare, că unele din corābiile de postă naufragiate aveau să transporte sute de mii, ba chiar milioane. Așa d. e. vaporul spaniol de postă „Alfons XII“ cufundat în 1885 în apropierea insulelor canarice avea să transporte galbeni în valōre de peste un milion. Pe vaporul engles „De Brook“, naufragiat în 1798 în apropierea Americii nordice, lângă Lewres, au fost monete de aur și argint în valōre de 100 milioane. Acēstă comōra considerabilă, ori cât și-au bătut capul cufundătorii, până ađi nu s'a putut încă descooperi. Causa e numai afunđimea nemēsurată a mării și așa e probabil, că acēstă comōră va rămānē vecinic o taină a mării. În timpul din urmă s'a și întemeiat o societate, cu scopul special de a scōte la ivelă aceste comori dispărute, care și-a și început activitatea deocamdată pe țermurii englesi

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Iulie 1898.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de corone ung. 4%	99.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	96.60
Bonuri rurale croate-slavone	97.50
Impr. ung. cu premii	158.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.25
Renta de argint austr.	101.80
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de aur austr.	121.60
Losuri din 1860.	141.50
Acții de-ale Băncii austro-ungară	911.—
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	359.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit.	359.50
Napoleondori	9.52 1/2
Mărci imperiale germane	58.80
London vista.	119.90
Paris vista	47.55
Rente de corone austr. 4%	101.15
Note italiene.	44.30

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Iulie 1898.

Bancnota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.43	Vënd.	9.45
Napoleondori.	9.50	Vënd.	9.52
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.63
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	10.70	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Cărți de cetit.

Dela **Tipografia A. Mureșianu** din Brașov se pot procura următoarele cărți. Pentru ușurarea cheltuelilor mai bine este a se procura de-odată cu reînnoirea abonamentelor la „Gazeta Transilvaniei“, ori a procura mai multe cărți de odată:

Istoria pedagogiei de *V. Gr. Borgova*
O cartenouă și de mare interes pentru toți bărbaiții de școlă. Prețul 1 fl. 50 cr. (cu posta 1 fl. 60 cr.)

Nopti de iernă, romane pentru popor de *George Simu*. Conține vre-o 7 romane cu tendințe morale. Mărimea 250 pag. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de *Basilin Rațiu*, fost profesor în seminariul din Blășișu și aqđ vicar la Făgăraș. Prețul 40 cr. (cu posta 45 cr.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“, de *I. C. Panțu*, prof. la școlă com. superioară din Brașov. O carte octav mare de 17 côle de tipar, de tot instructivă pentru comercianți și pentru alții, cari stau în legătură de afaceri cu vre-o bancă. Terminii comerciali. Conține modele de circulare scrisori de informațiuni, recomandățiunii și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupone etc. O recomandăm tuturor, cari se interesază de afacerile de comerț. Se află de vânzare și la administrația „Gazelei“. Prețul 1 fl. 60 cr.

„**Lira Bihorului**“, este o cârtică cu balade populare, adecă o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de *Antoniu Pop*. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Părintele Nicolae schiță din viața preoților, de *George Simu*. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cântul în școlă populară, de *Iulin Pop*, învățător în Năsăud. Teoriă, praxă și fântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite cazuri de morțe, întocmite de *Ioan Papiu*, cunoscutul scriitor bisericesc, (aqđ Preposit capitular în Gherla. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. prin postă 1 fl. 60 cr.)

Trandafiri și vioarele se numesc o frumoasă și elegantă carte de poezii popo-

rale, culese și ordinate de *Ión Pop Retegeanu*. E o carte de vre-o 200 pag., în care găsim o mulțime de cântece bătrânești, voinicesci, ostășesci, de bucurie, de dragoste, jale, dor, urit, mânia, necaz, cântece glumețe, dela nunți și altele. *Edițiunea II*. Prețul 60 cr. (cu posta 65 cr.)

„**Logodnica contelui Stuart**“, povestire din viața românilor bihoreni, de d-na *L. Rudow-Suciu*. Este o carte de 148 pag. 8°, tipar mărunt, dăr frumos și curat. Prețul numai 50 cruceri (cu porto 55 cr.),

Merinde dela școlă seu învățătură pentru popor, de *Dr. Georgiu Popa*. Este o carte mare și foarte ieftină în asemănare cu mărimea ei, dăr și mai ieftină în asemănare cu învățăturile mari și multe, ce se cuprind în ea. Prețul 60 cr. (trimis prin postă 70 cr.)

Din „**Biblioteca teatrală**“ edată de „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“ au apărut până acum următoarele patru broșuri: 1) **Sore cu plôia**, comedie într'un act de *Iosif Vulcan*, însoțită de un prolog în versuri. Personele din această piesă sunt reprezentate prin 7 dame și 6 bărbaiți. Scena se petrece la băile dela Mehadia în timpul present. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 2) **Idil la țără**, comedie într'un act localisată de *Maria Baiulescu*. Personele sunt reprezentate prin 3 dame și 6 bărbaiți. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) — 3) **Biletul de tramvai**, comedie într'un act de *Gr. Măruntănu*. Personele sunt reprezentate prin 2 bărbaiți și 2 dame. Acțiunea se petrece în București în timpul present. Prețul 15 cr. (plus 3 cr. porto.) — 4) **Un om buclucaș**, comedie într'un act, localisată de *Maria Baiulescu*. Personele sunt reprezentate prin o damă și cinci bărbaiți. Scena se petrece în apropiere de București. Prețul 20 cr. (plus 3 cr. porto.) Tote aceste piese se pot procura dela librăria proprietară N. I. Ciureu, cum și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Toaste pentru tot felul de persoane și ocazii, de *Tit. V. Gheaja*, spiritual la institutul de corecțiune din Gherla. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

În editura Tipografiei „**Aurora**“ A. *Țodoran* din Gherla a apărut: **Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv** în folosul elevilor preparandiali, a învățătorilor și a altor omeni de școlă, de *V. Gr. Borgovanu*, profesor de pedagogie la școlă normală de institutori în București. *Edițiunea III*. Prețul 1 fl. 20 cr. (Cu posta 1 fl. 30 cr.) Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov.

Din cartea d lui *Azentie Severu*, veterarul nostru luptător dela 1848, intitulată „**Răspuns la cartea neagră**“, cu un bogat adaus despre arderea *Aiudului*, se mai pot căpeta esemplare la d-l autor, precum și la Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, pentru prețul de 1 fl. + 5 cr. porto.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.****Medic român în Karlsbad.****Medic universal****Dr. Nicolae Comșa.**KARLSBAD,
Weinhaus, Sprudelgasse.**ANUNCIURI**
(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administratiunii. În cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.“

Fondat în 1877.

Deschidere de magazin.

Renuntul mare deposit de încălțăminte de fabrică, patentat al lui

S. E. & H. MICHELSTÄDTER
din Viena.

Vinde cu prețurile originale ale fabricii tot felul de ghețe pentru bărbaiți, femei și copii.

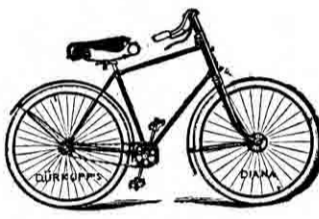
Prețul original al fie-carei părechi este însemnat pe talpa.

— **Reparaturi se efectuează ieftin.** —

Conducătorul magazinului:

Iosif Stauber.

257.1—5

Strada Porții Nr. 16 (Hotel Baros).**ADOLF TRNYAK**

Deposit de mașini
de cusut și biciclete

Brașov, Strada Porții Nr. 50.

Atelier propriu pentru reparaturi.

Representant general al renumitei fabricii de prima clasă de armă **Steya** pentru biciclete **Hellas**.
Marcă englesă. — Marfă reală. — Prețuri ieftine.

288.0—10

TIPOGRAFIA**A. Mureșianu**

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biurul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.